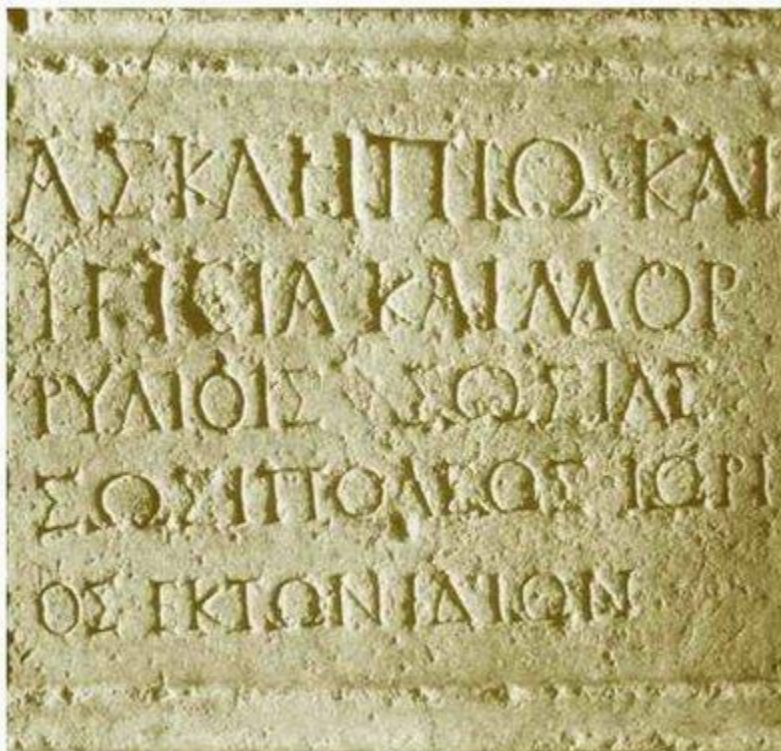

Πρόταση θεσμοθέτησης μιας διαφορετικής δειγματοληπτικής γνωσιακής εξέτασης.

Γράφει ο Άποστολος Βρανᾶς, Μ.Εδ. Καθηγητής Ἀγγλικῶν.

Ἡ παρακολούθηση ἀναρτήσεων στὰ μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης (ἐνδεικτικά: www.facebook.com/photo.php?fbid=4260440814027623&set=a.828212843917121&type=3&theater&ifg=1) καὶ στὸν Τύπο (ὅπως τῆς πλημμυρίδας ἄρθρων μετὰ τὴν ἀνακοίνωση τῶν βάσεων εἰσαγωγῆς στὶς Πανεπιστημιακὲς Σχολές, ὅπου ἀρκετὰ ἐστίασαν στὴ μὴ συμβατικὴ φύση κάποιων θεμάτων) ἀλλὰ καὶ συζητήσεις μὲ συναδέλφους, τόσο τῆς κυρίως ἐκπαίδευσης ὅσο καὶ τοῦ χώρου τῶν φροντιστηρίων, εὐκόλα ἐξάγονται ὁδήγησαν σὲ κάποιες δυσάρεστες παρατηρήσεις:

ι) ἡ δουλειὰ ποὺ γίνεται στὰ σχολεῖα, εἴτε καλὴ, εἴτε ἐλλειπῆς, εἴτε ἀπλῶς ἀπαράδεκτη, δὲν ἐλέγχεται οὐσιαστικὰ κατὰ κανέναν τρόπο!

ιι) ἡ δουλειὰ ποὺ γίνεται στὰ φροντιστήρια, ποὺ 'ἐλέγχονται ἀπὸ τὴν ἀγορά', εἶναι πιὸ μεθοδευμένος μηρυκασμὸς 'σανοῦ'· ἐλάχιστοι φροντιστηριοῦχοι ἀξιοποιοῦν πραγματικὰ τὰ ὅποια ταλαντοῦχα μέλη τοῦ προσωπικοῦ

τους με τὸ νὰ τοὺς δίνουν ἐλευθερία κινήσεων γιὰ τὴν προσφορὰ τοῦ ‘κάτι παραπάνω’ ...

ιι) τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι καταστάσεις ὅπως αὐτὴ τῆς ἐνδεικτικῆς ἀνάρτησης· ἀπόφοιτοι ἢ μαθητὲς λυκείου νὰ δυσκολεύονται σὲ βασικὲς ἐρωτήσεις, παιδιὰ νὰ ἀποφοιτοῦν ἀπὸ τὸ Λύκειο χωρὶς τὴν παραμικρὴ γνώση Ἀγγλικῶν (ἢ ἀναφορὰ γίνεται συγκεκριμένα στὸ μάθημα αὐτὸ ἐπειδὴ ὁ ἀρθρογράφος γνωρίζει τρία τέτοια παιδιὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν ἀπαλλαχθεῖ ἀπὸ τὸ μάθημα καί, παρὰ τὴν πλήρη ἄγνοιά τους, παῖρναν βαθμὸ βάσης!!!) ἢ μὲ Μαθηματικὰ τῶν ὁποίων τὸ ὑπέρτατο ἐπίπεδο εἶναι τὸ χιλιοειπωμένο Πυθαγόρειο...

Πρόταση.

Προτείνεται κάποιας μορφῆς δειγματοληπτικὴ ἐξέταση πανελληνίου ἐπιπέδου (ἀνάλογη τοῦ παγκόσμιου PISA) ἢ ὁποῖα νὰ ἐξετάζει κατὰ προτίμηση κάθε χρόνο (ἢ, ἄλλως, κάθε δύο χρόνια) τμήματα ὁλόκληρα 5ης δημοτικοῦ, 2ας γυμνασίου καὶ 2ας λυκείου ἀπὸ ὅλη τὴ χώρα. Τὸ δείγμα θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἰσορροπημένο δημογραφικά (ἀστικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν χώρων), γεωγραφικά (πεδινῶν, ὄρεινῶν καὶ νησιωτικῶν περιοχῶν) καὶ ‘ἰδιοκτησιακά’ (ἀναλογικά, τόσο δημόσια ὅσο καὶ ἰδιωτικά σχολεῖα). Γιὰ τὴν πρώτη χρονιά, ἴσως θὰ ἦταν ἐνδιαφέρον νὰ ἀνοίξει μία πλατφόρμα ἐκδήλωσης ἐνδιαφέροντος συμμετοχῆς ὅπου ὅσα σχολεῖα τὸ ἐπιθυμοῦν νὰ μποροῦν νὰ δηλώσουν οἰκειοθελῶς.

Συνοπτικὰ παρουσιάζονται τρεῖς συγκεκριμένοι τομεῖς τῆς πρότασης: α) στοχοθεσία, β) ἐξεταζόμενα πεδία, γ) χρῆση ἀποτελεσμάτων καὶ δ) πιθανὰ ἐμπόδια.

α) Βασικὸ προαπαιτούμενο τῆς θεσμοθέτησης ἐνὸς τέτοιου ἐγχειρήματος εἶναι πρωτίστως ἡ διατύπωση τῶν στόχων τῆς ἐξέτασης, δηλαδή ὄχι ἄλλο ἓνα ξαναμάσημα τῆς διδαχθείσας ὕλης ἀλλὰ κάποιο ἔλεγχο τῆς δυνατότητας ἀξιοποίησης τῶν κεκτημένων γνώσεων (ἐκεῖ χωλαίνουμε ὡς χώρα στὸ PISA...). Ἄρα, ἡ διατύπωση τῶν ὁποίων ‘ἐρωτημάτων’/‘θεμάτων’ θὰ πρέπει νὰ διεγείρει τὴ δυνατότητα δόμησης καὶ τὴν παραγωγικὴ τους σκέψη καὶ ὄχι τὴ μηχανιστικὴ μνήμη.

β) Ἀπὸ πλευρᾶς θεματικῶν, μὲ τὴ λογικὴ τῆς ἐφαρμοσμένης γνώσης, προτείνονται σίγουρα:

ι) ή αναγνωστική κατανόηση στην Έλληνική/μητρική, ή δυνατότητα παραγωγής λόγου στην Έλληνική/μητρική (θα άξιζε να συζητηθεΐ και ή χρήση τής προφορικής έξέτασης άλλα ήχογραφούμενης!),

ιι) κάποιας μορφής Μαθηματική άξιολόγηση,

ιιι) ή άξιολόγηση τής Άγγλικής (πάλι σε αναγνωστική κατανόηση, δυνατότητα παραγωγής λόγου και, ίσως, προφορική έξέταση) και

ιiv) ή έξέταση πρακτικῶν γνώσεων στις σύγχρονες Τεχνολογίες (5η δημοτικού: χρήση ήλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν ή/και έπιλεγμένων ήλεκτρονικῶν συσκευῶν (π.χ., τηλεχειριστήρια), 2α γυμνασίου: προγραμματισμός (σε μία γκάμα προσφερομένων 'γλωσσῶν') και 2α λυκείου: ρομποτική).

ν) Έπιπρόσθετα, θα μπορούσε να υπάρχει και ένα πέμπτο πεδίο τὸ ὁποῖο να έναλλάσσεται κάθε χρονιά μεταξύ τριῶν προεπιλεγμένων: Φυσική, Περιβάλλον και Οικονομία.

Έπειδὴ ένα ἀπὸ τὰ ἀντεπιχειρήματα σε κάθε μορφής έξέτασης πανελληνίου έπιπέδου εΐναι και τὸ θέμα τής ένίσχυσης τής παραπαιδείας (φροντιστηρίων και ιδιαιτέρων μαθημάτων) με τς ὁποιες κοινωνικές άδικίες αὐτὸ έπιφέρει, προτείνεται ή στόχευση γνωστικοῦ ἀντικειμένου άλλα χωρς τήν ὑπόδειξη συγκεκριμένων συγγραμμάτων, ὡστε να ἀποθαρρύνει ὅσους φορεΐς ένισχυτικής διδασκαλίας βασίζονται στην έπαναληπτική διδαχή τοῦ ἴδιου συγγράμματος.

γ) Τὰ ἀποτελέσματα, θα πρέπει να ἀναρτῶνται σε κάποια ιστοσελίδα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας (και ίσως και σε κάποιες έφημερίδες), ἀνώνυμα, τόσο για τὰ συμμετέχοντα παιδιά ὅσο και για τὰ συμμετέχοντα σχολεΐα. Θα ἀποτελέσουν μία δεξαμενή δεδομένων ή ὁποία θα μπορούσε να διεγείρει τήν Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. (www.adirpde.gr/) και ὅσους άλλους ὀργανισμούς και φορεΐς ασχολοῦνται με τὸ σχεδιασμό και τή βελτίωση τής παρεχόμενης έκπαίδευσης.

Για τὸ Ὑπουργεΐο και τούς προαναφερθέντες φορεΐς, τὰ ἀποτελέσματα θα δείχνουν τὰ δυνατὰ πεδία και εκείνα στα ὁποία χρειάζεται 'δουλειά' και θα δίνει (σε βάθος χρόνου) και τή δυνατότητα σύγκρισης τής παρεχόμενης έκπαίδευσης μεταξύ διαφορετικῶν περιοχῶν τής χώρας.

Για τὰ σχολεΐα, θα εΐναι ένα μέτρο σύγκρισης τής έπίδοσης τῶν συγκεκριμένων τμημάτων τους με τὸ μέσο ὄρο τῶν ἴδιων τμημάτων τής χώρας –

μέ την έλπίδα ότι κάποια σχολεία θα έπιδιώξουν από μόνα τους να καλλιεργήσουν περαιτέρω κάποια πεδία έκπαίδευσης.

Για τα συμμετέχοντα παιδιά, θα είναι ένα μέτρο σύγκρισης για το κάθε ένα με το μέσο όρο του τμήματός του και με το μέσο όρο των ίδιων τμημάτων τής χώρας – και μία εύκαιρία για το κάθε παιδί να δει χωρίς άγχος τή συγκριτική του δυνατότητα.

δ) Είναι εύνόητο ότι κάθε νέα μορφή εξέτασης αντιμετωπίζεται από πολλά άτομα (από όλες τις έμπλεκόμενες κοινωνικές ομάδες τής έκπαίδευσης) ως ‘σκόπελος’, ως κάτι ‘άχρειαστο’, πιθανώς δέ και ως ‘άντικειμενικό’ ή ‘άντιδημοκρατικό’. Σε μία χώρα όπου γίνονται καταλήψεις Λυκείων και Γυμνασίων και θεωρούνται από μία σημαντική μερίδα του πληθυσμού ως ‘μορφή άγώνα’, είναι λογικό ότι θα υπάρξουν αντίδρασεις.

Προαναφέρθηκε ή τυχόν ένίσχυση τής παραπαιδείας και θα μπορούσε κάποιος να φανταστεί αντίδρασεις κάποιων παιδιών (ως άλλη μία εξέταση χωρίς άπτο αντίκρουσμα), κάποιων διδασκόντων (από φόβο μήπως τα παιδιά τους ζητούν κάτι πέραν του άναμασώμενου μαθήματος ή από συμφεροντολογική αντίδραση στο γιατί το δικό τους μάθημα συμπεριελήφθηκε (ή όχι) στα έξεταζόμενα πεδία), κάποιων γονέων (από φόβο μήπως τα παιδιά τους έμπλακούν περισσότερο από όσο οι ίδιοι έπιθυμούν σε μία τέτοια διαδικασία χωρίς άπτο αντίκρουσμα και τυχόν παραμελήσουν άλλες υποχρεώσεις). Κρίνεται σκόπιμο, εάν υλοποιηθεί ή προτεινόμενη ιδέα, να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή και σκέψη στο πώς θα παρουσιαστεί στο κοινό και δη στις έμπλεκόμενες κοινωνικές ομάδες τής έκπαίδευσης.

Πηγή : <http://www.antibaro.gr/>